**המצע שלנו** הרשימה סיבות להסדרת שוק הקנאביס למה אנחנו התכנית שלנו שאלות ותשובות "אני רוצה להצביע לכם אבל..."

#### הגיון בריא ודרך ארץ

המצע שלנו מבוסס על שני עקרונות מרכזיים: הגיון בריא ודרך ארץ. על בסיס שני עקרונות אלו אנו ניגשים לכל סוגיה, בין אם היא נמצאת במצע שלנו ובין אם היא תעלה בעתיד. באמצעות עקרונות אלו אנו מנתחים סוגיות, בוחנים חלופות ומקבלים החלטות, כל זאת תוך שמיעת דעות מגוונות, דעת הקהל ודעות מומחים.

## גיון בריא...

י להסביר מה זה הגיון בריא, נאמר זרונות המדע מלמדים אותנו כי יש וד מניסיונם של אחרים, יש להקשיב וסים ממך, יש לבחון את העובדות ה יסודית לפני שמקבלים החלטה, שקול חלופות, לראות את היתרונות' ....סרונות בכל חלופה ואז לבצע טה. דברים שנוסו במקומות אחרים' יי צליחו, או דברים שנוסו במקומות ים ונכשלו - צריכים לשמש אותנו" י דרך. גם לאחר קבלת החלטה, יש ון אותה לאחר זמן מה ובמידה והתוצאות אינן כפי שרצינו וציפינו -אפשר ורצוי לשנות דעה ולנסות דרכים חלופיות. במסכת אבות פרק ה' סעיף ז' יש הבחנה בין חכם לגולם: "חכם אינו

מדבר בפני מי שהוא גדול ממנו בחכמה

המשימות שלנו דמוקרטיה כלכלה ויוקר המחייה חיים ומוות בכבוד חינוך בעידן המידע בריאות ואיכות חיים בטחון המדינה

הגיון בריא ודרך ארץ

ובמנין, ואינו נכנס לתוך דברי חברו, ואינו נבהל להשיב, שואל כענין ומשיב כהלכה, ואומר על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון, ועל מה שלא שמע, אומר 'לא שמעתי', ומודה על האמת. וחלופיהן בגולם."

אנחנו לא גלמים. מה שאנחנו לא
יודעים - אנחנו מבררים. בודקים את
העובדות שוב ושוב. ואחרי שקיבלנו
החלטה, אנחנו חוזרים לבחון אותה
לאחר זמן מסוים, אולי יש אפשרויות
טובות יותר.

## דרך ארץ

"דרך ארץ" היא עיקרון לפיו יש לכבד את האחר, אך יש גם יש לצפות ממנו לכבד אותך. אין לפגוע באחר אך גם עליו לא לפגוע בך. יש להבין את האחר, מצוקותיו ורגשותיו, אבל בו בזמן להתייחס אליו כבוגר ולדרוש ממנו שיבין את מצוקותיך ורגשותיך. דרך ארץ מחייבת אותנו לסייע לאחר להשיג את מה שהוא רוצה, כי כשלאחרים טוב, לכולם טוב. דרך ארץ זה לחשוב איך בני אדם מסייעים אחד לשני, ולא שולטים אחד בשני.

דרך ארץ אומרת שצריך להקשיב לאנשים אחרים, וגם אם רוצים לשנות את האופן שבו הם מתנהגים, יש להעדיף שימוש בדרכי חינוך ונועם, גם אם זה לוקח קצת יותר זמן ומהווה אתגר, על פני דרכים של אלימות, ושימוש בחוקים פליליים. בו בזמן, דרך ארץ אינה דרכם של מלאכים. עלינו להגן על עצמנו וזכותנו להתקיים באופן בטוח, חופשי ועצמאי. זכותו של כל אדם ואומה להגנה עצמית ברורים ומוסכמים עלינו.

## המשימות הראשונות שלנו

הפסקת הפללת ורדיפת צרכני
הקנאביס, הסדרת שוק הקנאביס בחוק
וקידום ופיתוח ענף הקנאביס הרפואי.
 חוק משאלי עם ביוזמת העם - 100
אלף חתימות עולות להצבעה במשאל
עם אחת לשנתיים, זאת לאחר בחינה
מדוקדקת על ידי וועדת מומחים ועמידה
בתנאים ואל מול חוקי היסוד של מדינת
ישראל.

3. הקמת מערכת חינוך אינטרנטית

לתלמידי תיכון ואוניברסיטה המאפשרת רכישת השכלה בשפת האם
(עברית, אנגלית, ערבית, רוסית,
אמהרית) ללא תלות בכסף או בהגעה
למוסד בזמן ובמקום מסוים - בהתבסס
על מודלים מודרניים שכבר פועלים
כגון Coursera ,Kahn וכדומה.

## דמוקרטיה

"דמוקרטיה היא שלטון העם, על ידי העם ולמען העם." א. לינקולן
במדינת ישראל העם מתערב אחת לארבע שנים ובוחר את נציגיו. לאחר הבחירות. בהתאם לכך מצפים מאיתנו שנלך לישון ו"נסמוך" על הנציגים שבחרנו, גם אם הם עושים דברים שאנחנו לא מסכימים איתם לחלוטין, תוך הסתרת האינטרסים השונים שמשפיעים עליהם ותוך מניעת מידע שבאמצעותו נוכל לבחון אותם בעתיד. עם כאשר ארגונים כגון "הסדנא לידע ציבורי" עושים מהלכים שראויים לתשבוחות ומנגישים את המידע לציבור להחב, כיום אין לציבור כח ממשי

להשפעה.

אנו סבורים שעניין זה טעון שיפור וכי לכל אזרח צריכה להיות אפשרות להשפיע על נושאים שונים ומגוונים, ככל שהדבר אפשרי. רק באופן הזה נציגי הציבור יבינו שהם נציגים של הציבור ולא שליטים שלו.

יתרה מכך, שיטות הממשל הקיימות בישראל נוצרו לפני עשרות שנים, הרבה לפני מהפכת המידע והאפשרויות הטכנולוגיות שהגיעו בשנים האחרונות. אפשרויות אלה מאפשרות בחינת דרכים חדשות, מאפשרות בחינת דרכים חדשות, חלופיות, לשיפור השירות לאזרח, לצמצום פערי המידע, למתן קול לפרט ובכלל להרחבת המעורבות האזרחית בסדרי השלטון הארצי והמקומי. עניינים אלו יש בכוחם לקחת אותנו שנים רבות קדימה בנושאים כגון צמצום ביורוקרטיה, שיפור זכויות האזרח, צמצום עלויות לעורכי דין ומאעכרים שונים ועוד.

בכל הנוגע ליחסי דת ומדינה, אנו

סבורים כי אין מניעה עקרונית שמדינה תסייע לאזרחים לקבל שירותי דת, או כל שירות אחר. עם זאת, בהקשר של דת, מכיוון שמדובר בעניין של אמונה אישית, צריכה להיות אפשרות בחירה הן לגבי הזרם הדתי אליו עובר הכסף והן לגבי השאלה האם בכלל אנו מעוניינים ב"מנוי שנתי" לשירותי דת, והרי יש כאלו שמגדירים עצמם כחסרי דת. מסיבה זו אנו תומכים ב"מודל הקהילות" שהציעה תנועת "נאמני תורה ועבודה" ומיושם כיום במספר מדינות בעולם.

המודל קובע כי כל אדם בוחר עבור
עצמו לאיזו קהילה הוא שייך. על פי
בחירה זו תימסר הקצבה כספית לאותה
הקהילה בהתאם למפתח שייקבע בחוק
ביחס למספר החברים בה. אדם יהיה
רשאי גם לקבוע כי הוא לא מעוניין
בשירותי דת ובמקרה כזה הוא יזוכה
במס באותו הסכום. במקרה כזה, במידה
והוא יהיה מעוניין לקבל שירותי דת חד
פעמיים, נניח לעשות בר מצווה, הוא
יוכל לפנות ישירות לבית כנסת או לגורם
הדתי הרלוונטי ולשכור את שירותיו
באופן חד פעמי.

חוק משאלי עם ביוזמת העם – פעם בשנתיים יתקיימו משאלי עם מחייבים בנושאים אשר לגביהם תובאנה 100,000 חתימות, בדומה לחוקים במדינות ארה"ב ואירופה.

- דמוקרטיה כלכלית מתן אפשרות לאזרח לשליטה בכספי המסים בתחומי תרבות, ספורט, דת ועוד, כדוגמת "מודל הקהילות" וכפי שקורה בחלק ממדינות אירופה.
  - ייאסר על גופים ציבוריים להוציא מחקרים להוכחת תוצאה מוכתבת מראש, ובפרט מועצות הלול, החלב, מגדלי הבקר ומועצות ייצור.
- 4. החלת חובות שקיפות למניעת ניגודי עניינים על חברי כנסת ובכירים בשירות הציבורי.
- תקציב המדינה המוצע לאישור יוצג באופן גלוי ופתוח במרשתת לעיניי הציבור לפחות שלושים (30) ימים לפני ההצבעה עליו בכנסת.
  - חקיקה פלילית תאושר רק בכפוף לחוות דעת מומחים מתחומים שונים ובהתבסס על עובדות מדעיות ובחינה מדוקדקת. החקיקה תיבחן אחת

לתקופה מוגדרת במטרה לבדוק יעילותה ותוך צמצום השימוש בחוק הפלילי ככל שניתן.

# כלכלה ויוקר המחיה - העברת הכוח לצרכן

מדוע ירדו מחירי הסלולר? מקובל לחשוב שבגלל שהוכנסה תחרות לשוק, אבל זו רק חלק מהתשובה. בשוק הסלולר התקיימו שלושה שינויים שהביאו למצב שהתחרות הורידה את המחירים בצורה מעוררת כבוד ועלינו ללמוד ממקרה המבחן הזה וליישם את העקרונות הללו בשאר השווקים: א. נקבע כי המספר שייך ללקוח. התנאי הראשון להצלחה של תחרות הוא טיפול בחסמים למעבר בין ספקי שירותים. בחסמים למעבר בין ספקי שירותים. בדוגמת הסלולר, ברגע שהמספר עבר ללקוח, לא הייתה כל בעיה להחליף

ב. נקבע כי החבילות שמציעות חברות הסלולר חייבות לעמוד בתוקפן לפחות למשך שנה וכי חברות אינן רשאיות לשנות את ההסכם, אלא פעם בשנה.

ג. נקבע כי חברות הסלולר לא רשאיות לכבול צרכן לכל תקופה וכן לא לגבות קנס על עזיבה. ברגע שחברות הסלולר לא היו יכולות לכבול צרכן לתקופה (והן כבלו בדרך כלל לשלוש שנים) וכן לא לתת קנס על עזיבה לפני תום ההסכם - הן נאלצו להתחרות באופן אמיתי ויומיומי מול המתחרות בשוק הסלולר.
כך הכח עבר לידי הצרכן.

רק לאחר שנקבעו שלושה כללים אלו,
התחרות ועקרונות השוק החופשי פעלו
לטובת הצרכן. אז, ורק אז, כשיצאו
למכרז חדש ונכנסו מתחרים חדשים,
ירדו מחירי הסלולר. מה שהוריד את
המחירים הלכה למעשה לא היה "חופש
החוזים" אלא "החופש להשתחרר
מחוזים" - ואת הזכות הזו, ובכלל את
המסקנות ממקרה המבחן הזה, אנו
רוצים ליישם כאמור בכל התחומים
ובשינויים המתחייבים.

דרך נוספת ופשוטה לתת את הכוח לצרכן היא התארגנויות צרכנים שיתופיות (קואופרטיבים). צרכנים שמתאגדים לקואופרטיב יוצרים כוח

משותף שמאפשר להם לעשות ביחד דברים גדולים. בכל העולם קואופרטיבים מכל הסוגים משגשגים ומחזקים את האזרחים. בנקים קואופרטיביים היו היחידים שלא נפלו במשבר של 2008, חנויות קמעונות קואופרטיביות מובילות ברווחיות בכל רחבי אירופה ועוד.

בישראל קיימת מגמה של התגברות הקואופרציה בשנים האחרונות, אבל הפוטנציאל עדיין רחוק מלהתממש. אנחנו מתחייבים לעזור ולקדם את הנושא, בחקיקה רלוונטית, בקידום מדיניות והסרת חסמים. לדוגמה, הבנק הקהילתי-קואופרטיבי "אופק" שהתחיל עם הרבה תקוות לאור התייחסותו המאוד חיובית של המפקח על הבנקים, נתקל לאחרונה בקשיים ביורוקרטיים ובדרישות כמעט בלתי אפשרויות כתנאי סף להיכנס בתור שחקן חדש לשוק הבנקאי בישראל, זאת למרות שדו"ח של הכנסת בנוגע לריכוזיות במגזר הבנקאי קבע כי בנק בבעלות הציבור יהיה גורם שיפתח את התחום ויוסיף תחרותיות. אנחנו מתחייבים לפעול לצמצום

הדרישות העומדות בפני הקמת בנקים נוספים בישראל, לרבות בנקים אינטרנטיים.

- הסדרה בחוק של זכות השתחררות מחוזים לצרכן בהסכמי שימוש, שכירות ושירותים, בדומה לסלולר.
- מחירי הקנאביס בשוק מוסדר נעים בין מחיר של 20 ש"ח ל-40 ₪, ומכאן שהסדרת ענף הקנאביס תחסוך לצרכני הקנאביס מאות ואף אלפי שקלים בחודש.
  - טיפול יסודי בפערי המחירים בין המחיר הסיטונאי שמשלמות רשתות השיווק לבין המחיר הקמעונאי אותו נאלץ לשלם הצרכן בשוק המזון הטרי (פירות וירקות) ואחרים.
- טיפול יסודי בשוק השכירות לרבות זכות השתחררות לשוכר בהתראה מראש של 45 ימים, תקופת הסכם מינימלית ואיסור שינוי תנאים על ידי המשכיר בתקופה זו.
- חובת דיווח להסכמי שכירות ומחירי שכירות להגברת המידע בשוק.
- 6. חיזוק משמעותי ושינוי מהותי בנהלי העבודה וסמכויות של **בתי הדין**

לשכירות לטיפול מהיר ומיידי שלא יאוחר מ-72 שעות לסוגיות בנושא.

- 7. מתן הקלות בשיעור של 25% לחיילים משוחררים, סטודנטים, גרושים גרושות ללא בן זוג וזוגות צעירים.
- המשך תכניות הדיור שהוגשו על ידי "קבינט הדיור" (מחיר מטרה, מע"מ אפס, הסכמי גג) ותמיכה בתכנית לרפורמה בשוק הנדל"ן של מפלגת "כולנו" בראשות משה כחלון.
  - 9. רפורמה בבנקים לקביעת אחריות בנקים ללקוחותיהם ואספקת שירותי ייעוץ וליווי מקצועי לאזרחים.
- 10. בחינה והסרת כל חסם, כלכלי, פיזי, טכנולוגי ופסיכולוגי למעבר בין בנקים, בדומה לשינוי בענף הסלולר.
  - 11. קידום התחרות בין הבנקים באמצעות התרת פתיחת ושימוש בבנקים קהילתיים ואינטרנטיים.
  - 12. ביטול עמלות למשקי בית ועל כרטיסי אשראי.

#### חיים ומוות בכבוד

מלבד חשיבותם של החיים עצמם ישנה חשירות עליונה לכרוד האדח. חייח ללא

כבוד מאבדים מערכם והופכים לעיתים לנטל קשה מנשוא ובמצבים מסוימים לכלא מלא בסבל.

בכל הנוגע לכבוד בין אדם לאדם, אנו
סבורים שכעניין של כבוד בסיסי של
החברה כלפי חבריה, יש להכיר ברצונם
של אנשים להיקשר אחד לשני באופן
שמקשה עליהם את ההיפרדות. אין זה
משנה אם נקרא לזה "נישואין" או "ברית
זוניות" ויש להסדיר עניין זה. כמו כן אנו
מאמינים שאין להפלות כלכלית שני
אנשים המנהלים חיים כלכליים
משותפים מכל סיבה שהיא וכן שילדים
הם בני אדם עצמאיים שזכאים לזכויות
ולפיכך הטבות המיועדות לשיפור איכות
ההורות, החינוך ורווחת הילד, אינן
יכולות להישלל מהילד עקב פעולות

מסיבות אלו אנו מאמינים כי חיים ומוות בכבוד הם מרכיבים חשובים ביותר ואנו מבקשים לקדם ערכים אלו.

- הפסקת מדיניות ההפללה של צרכני סמים והסדרת שוק הקנאביס.
- הכרה רשמית ומשפטית בהסכמי
   זוגיות הקושרים בני זוג לחיים משותפים,

לגידול ילדים, ליחסים כלכליים והגשת סיוע ועזרה לכל סוג של בני זוג, במקרה של מחלוקות בניהם (ברית הזוגיות).

- 3. עידוד תרבות בילוי (ומנוחה) על ידי בחינת אפשרות לצמצום שעות העבודה.
- התקנת מצלמות על בגדי השוטרים ובכלל נציגי ציבור המגיעים בחיכוך עם אזרחים במטרה להעלות את אמון הציבור במשטרת ישראל ולסייע למשטרת ישראל להוכיח עבירות ולמנוע מחלוקות והתמשכות הליכים משפטיים
   קביעה של מינימום מחיה בכבוד (בדומה ל"חמשת הממים") ושינויי
  - כ. יוביעוז של נוינינוום נווזידו בכבוו (בדומה ל"חמשת הממים") ושינויי חקיקה שמטרתם להוביל לתוצאה הסופית במסגרתה אדם עובד יוכל לחיות בכבוד.
  - בחינה מחודשת של חוק החולה העומד למות והזכות למוות בכבוד בסוגיות של חולים חשוכי מרפא במחלות כאב כרוני ודיכאון קליני.
- 7. עזרה במזונות בסכום של 600 ₪ לילד לזוגות גרושים בשנתיים הראשונות לגירושין; הסכום יועבר ישירות למקבלת המזונות וייחשב כתשלום על ידי החייב במזונות.

הכרה בבעלי חיים כיצור משפטי בעל זכויות של בעל חיים הכוללות זכות למניעת צער וסבל לבעלי חיים, זכות לקיום אורח חיים בהתאם לאורח חייהם בטבע וזכות קולקטיבית לייצוג משפטי, כאשר זכויות אלה כפופות לזכות האדם להגנה עצמית, לשמירה על טריטוריה, לשמירה על מרחב מחיה ושמירה על איזון ביולוגי.

פ. מחקרים מלמדים כי כבר בחצי השנה הראשונה לחייהם מפתחים תינוקות את יסודות האישיות שלהם. לכן הם זקוקים לטיפול צמוד, הורי ואוהב וזהו אינטרס חברתי ראשון במעלה.
מכאן שאנו נשאף לקדם חקיקה אשר מאפשר זאת ולהרחיב את משך "חופשת הלידה". עם זאת, לא סביר להפיל את עלויות אלו על המעסיק, שגם נאלץ לשמור את מקום העבודה עבור ההורה (האם או האב). לפיכך יש למצוא מנגנון פיצוי יעיל וכן לקבוע כי עבודת בית בחלקיות משרה לא תפגע בהטבות.
כך ירוויח התינוק, ירוויח המעסיק,
ירוויחו ההורים ונרוויח כולנו כחברה.

# חינוך בעידן המידע

"שכחו מהאוניברסיטאות, עתיד החינוך הוא ברשת", ביל גייטס, 2010.

מערכת החינוך כמו שאנו מכירים אותה נוצרה לפני כמאה שנים ואף יותר. מדובר במערכת שמנסה להתגבר על העובדה כי יש מעט מורים והרבה תלמידים על ידי האחדה של חומרי הלימוד והכנסת תלמידים רבים ללימוד תחת כיתה ומורה אחד.

עידן המידע והטכנולוגיה שינה את
המצב - כעת מורה יכול להפיץ את
משנתו בעצמו באמצעות המחשב,
אמצעי המחשה ולימוד חדשים כגון
סרטונים, שאלות קצרות, משחקונים
ועוד. חידושים אלו הפכו את הליך
הלימוד לשונה לחלוטין ופתחו
אפשרויות חדשות בכל עולם ההשכלה.
באופן כללי, המורים בעתיד ישנו את
תפקידם מבעלי הסמכות ו"מעבירי
המידע" למבוגרים אחראיים שמסייעים
לתלמידים ללמוד בכוחות עצמם, בדרך
של חונכות, עזרה ופיקוח. התלמידים
עצמם יהפכו מ"קולטים ופולטים"

לחוקרים וליזמים צעירים.

היעד שלנו הוא ליצור את מערכת
החינוך של העתיד ולהציע אותה לכל
הורה שמעוניין לספק אותה לילדיו. ולא
רק לילדיו, אלא גם לעצמו. כל אדם,
בישראל ובעולם, יוכל להיכנס למערכת
החינוך האינטרנטית שאנחנו מצפים
שתוקם, בשפות הנפוצות בישראל,
ולרכוש השכלה בחינם, ללא תלות
בהגעה פיזית למקום מסויים, בזמן
מסויים.

יצירת מערכת חינוך חינם
אינטרנטית ללימוד לבגרויות,
השתלמויות מקצועיות ותארים
מתקדמים רלוונטיים המבוססת על
סרטונים קצרים (הרצאות בוידאו,
מאמרים חופשיים) בשפות הנפוצות
בישראל (עברית, אנגלית, ערבית, רוסית,
אמהרית) ברמה הגבוהה ביותר
האפשרית על פי מודל ,Coursera
 Chan academy (לדוגמא).

- 2. מעבר לבחינות בגרות באמצעות מחשב.
- 3. שימת דגש משמעותי החל מחינוך יסודי על כישורי אנוש, בדגש על

מחקרים ומסקנות מתחום פסיכולוגיית
האושר (פסיכולוגיה חיובית - ענף
בפסיכולוגיה העוסק בחקר האושר
והשגשוג האנושיים. בניגוד לפסיכולוגיה
הטיפולית הקלאסית שהתמקדה בזיהוי
פתולוגיה נפשית ובטיפול בה,
פסיכולוגיה חיובית אינה עוסקת בטיפול
בהפרעות נפשיות™, אלא בניסיון
למצוא ולטפח "חוזקות" - תכונות
חיוביות וכישרון אנושי ולהפוך חיים
הנחשבים "נורמליים" למספקים יותר).
4. תמיכה ברפורמות הבגרויות, ביטול
הפסיכומטרי והקמת רשות לאומית
לחינוך ולמידה משמעותית.
5. תיגבור משמעותי של הכשרות וחיזוק

- תיגבור משמעותי של הכשרות וחיזוק המורות והמורים, העצמתם כבני אדם, והכנתם למעבר ממערכת חינוך של "שיטור ולמידה אינטנסיבית" למערכות של תמיכה, העצמה וחונכות.
- הקמת מערך "עם הסרט" במסגרתו, לצד מערך "עם הספר" שבו הילדים והנוער נדרשים לקרוא ספרים, כל התלמידים ייראו, בזמן בית הספר, לפחות סרט אחד בשבוע התואם את גילם, במטרה לחזק את האמפתיה ולחשוף את התלמידים לתרבויות שונות.

## בריאות ואיכות חיים

בריאות ואיכות חיים הם שני דברים
הקשורים זה בזה. איכות החיים היא
לדוגמא טיפול בנושא זיהום אוויר הגורם המוביל לתמותה ותחלואה
בישראל. אם הגזים שפולטות המכוניות
והמפעלים בחיפה, תל אביב או ירושלים
היו בריח או בצבע, היינו מסתובבים
כולנו עם משקפיים מיוחדות ועם
מסיכות גז. אבל מכיוון שהם שקופים
וחסרי ריח - אנחנו מתעלמים מכך
ועדיין נושמים רעלים הפוגעים

דמיינו מה היה קורה אם היה חוק שמחייב את עיריות תל אביב, חיפה וירושלים להציב שלטים אלקטרוניים בהם ישתקף לציבור מדד איכות האוויר, בדומה למצב בערים מסוימות ביפן. במצב כזה, תושבי הערים היו מבינים ומפנימים שהם גרים בתוך ענן עשן רעיל. במצב כזה ברור שהנושא היה עולה לראש סדר היום - ונפתר.

אם היינו מודעים ומפנימים את
השפעות המזון הלא-בריא על גופנו, על
אורח חיינו ועל בריאותנו, והדברים היו
נגישים וזולים עבורנו, סביר להניח
שהיינו דורשים מחברות המזון
התעשייתי לספק לנו חלופות למזונות
עתירי סוכר, קפאין וחומרים נוספים
המוכנסים לנו למזון כדי לגרום לנו
להתמכר, וזאת על חשבון בריאותנו.

אם כמדינה היינו מקדמים באמצעות חינוך ההמונים ותמריצים כלכליים, תזונה בריאה, אורח חיים בריא, אוויר נקי ומצמצמים את הלחץ הנפשי שבו רבים מאיתנו נמצאים, וכן מפתחים חלופות למערכת הבריאות המודרנית, המבוססות על צמחים, ובינהם צמח הקנאביס, הצורך שלנו במערכת בריאות חירום ותרופות היה יורד באופן משמעותי.

יותר ויותר אנשים בעולם מתחברים להבנה שיש לנו אחריות על המתרחש בכדור הארץ. אנחנו חושבים שעלינו לשמור ולטפח את האדמה שאנחנו חיים עליה ומתפרנסים ממנה, גם למען

הבריאות שלנו וגם למען הדורות
הבאים. אקולוגיה, לפני הכל, היא ראיית
עולם. כזו שלוקחת בחשבון את הטבע,
את קצב ההתחדשות שלו ואת
ההשפעות שלנו כבני אדם על הסביבה
בה אנחנו חיים. ישראל הפכה בשנים
האחרונות למדינה עשירה במשאבי
טבע, והטכנולוגיות הקיימות היום
מאפשרות לנו להשתמש בהם בצורה
יעילה הרבה יותר, גם מבחינת
אפקטיביות וגם מבחינת שמירה על
הקיים ועידוד המגוון.

- תמיכה ברפורמה להבראת הרפואה הציבורית, ובמקביל המשך פיתוח טכנולוגיות לשיפור הרפואה לאזרחי ישראל.
- הסדרת תחום הטיפול באמצעות צמחי מרפא על ידי התרת שימוש בצמחי מרפא, לרבות הקנאביס הרפואי, כאמצעי ריפוי ללא צורך במרשם רופא במסלולים של רפואה אלטרנטיבית, הבוחנים היעדר תופעות לוואי חמורות.
   משרד הבריאות יממן מחקרים על טיפול באמצעות צמחים, לרבות קנאביס רפואי מחקרים ללא אינטרס כלכלי

בשל היעדר יכולת לרשום פטנט על ריפוי באמצעות צמחים, תוך ניסיון לגייס למחקרים אלה כספים ממקורות בינלאומיים נוספים.

- 4. קידום מידע אמת על תהליכי ייצור במוצרי מזון וצריכה והעדפת בריאות הציבור על פני אינטרסים עסקיים בהקשרים אלו.
- הפחתה משמעותית ומיידית של זיהום אויר גורם המוות מס. 1
   בישראל, תוך הישענות על מומחים ודוגמאות מהעולם.
- אנרגיות מתחדשות, נקיות וזולות הגז שהתגלה ליד חופי ישראל מאפשר
   לנו, בנוסף לעצמאות אנרגטית, גם
   מעבר למשק אנרגיה שאינו מזהם.
   ניצול נכון של המשאב הזה, מתוך דאגה
   לאינטרס הציבורי הרחב ותוך שמירה
   על מחירים נמוכים, יכול להפחית
   משמעותית את מחירי החשמל, לפתח
   את המשק הישראלי ואף להוות מרכיב
   אסטרטגי בתחום המדיני והבטחוני.
   7. מקורות נוספים שקיימים בישראל
   בשפע, אך השימוש בהם עדיין לא
   מפותח דיו, הם אנרגיית השמש ואנרגיה

מביוגז.

 הקמת מערכות תחבורה ציבורית המבוססת על אוטובוסים חשמליים ומתן עדיפות מוחלטת בכבישים לתחבורה ציבורית.

9. עידוד מערכות שיתוף בהון בתחום התחבורה, כדוגמת אפליקצית UBER, אפליקציות טרמפים, CAR2GO ועידוד תחרות בתחום זה.

10. תיבת דואר אלקטרונית רשמית לכל אזרח על מנת לצמצם שימוש מיותר במשאבים ולהבטיח מסירת מסמכים לכל אדם.

11. היתר בחוק לגידול ופיתוח תעשיית ההמפ (קנאביס תעשייתי).

# בטחון המדינה, ירושלים ויחסינו עם העולם הערבי, הפלסטינים וערביי ישראל

מאחר ואין ברשימה שלנו ראשי שב"כ, ראשי מוסד או אלופים, ואף אחד מאיתנו טרם ישב בועדת חוץ וביטחון

בה נחשפים למידע מודיעיני רגיש - אין
בידינו את המידע המתאים כדי לתת
התייחסות רצינית לנושא הביטחון בכלל
ויחסינו עם העולם הערבי בפרט. מה
שאנחנו יכולים לומר הם עקרונות
כלליים והיכן נמצא הלב שלנו, כעת,
טרם נחשפנו לחומרים הרבים והשונים,
בהתאם למידע שיש בידינו מכלי
תקשורת. ההתחייבות היחידה שלנו היא
שנפעל בתחומים אלה, כמו בתחומים
אחרים, בהגיון בריא ובדרך ארץ.

ביטחון המדינה - כל אדם זכאי להגנה על גופו ורכושו. הגנה זו צריכה להיות מסופקת על ידי המדינה, אך העובדה שהמדינה אחראית לביטחונו של אדם, אינה אומרת שלאדם אין זכות להגנה עצמית ולדעתו זוהי זכות טבעית ובסיסית ואזרח/ית ישראלי/ת שמגן על עצמו בפני מחבל לאומני או מטילי אימה מכל סוג שהוא, לא צריכים למצוא עצמם מתגוננים בפני הליך פלילי על "הגנה עצמית מוגזמת".

עם זאת, נדמה כי תחת הכותרת

"ביטחון המדינה" נכנסו תעשיות

צבאיות, אינטרסים פסולים, ובמקום

מלחמה נגד אויב, אנו כבר נלחמים נגד "לך תדע". "לך תדע" הוא אויב שאין לו סוף. על ידי הפצת תיאוריות אפוקליפטיות ובתואנה להתגוננות בפני סיטואציות בעלות סיכויי הסתברות אפסיים, מערכת הביטחון התנפחה, כך נדמה, למימדים מופרזים.

חשוב לציין: כפי שציינו לעיל, אנחנו לא מחזיקים בכל הנתונים ואנו מוזנים מנתונים תקשורתיים שעשויים להיות שגויים. אין לנו מומחים לענייני צבא ברשימה וגם אלו לפעמים לא מכירים את כל הפרטים. מכאן שאנו לוקחים בערבון מוגבל את דעותינו בנושא, גם אם הן דומות לדעות של מפלגות רבות נוספות.

חלוקת ירושלים - אנו סבורים כי כל אדם בארץ ישראל ידמע דמעות אם יהיה צורך להקים חומה וחפירות בכביש 1 באמצע ירושלים, כפי שמציעה מפלגת מרצ ומוצע במסגרת הסכם ז'נבה, וברור שחלוקה של העיר העתיקה היא דבר בלתי אפשרי בעליל וגם בלתי אחראי בבחינת פגיעה בארכיאולוגיה ואוצרות

תרבותיים של ארץ ישראל, ולכן, ככל שהדבר אפשרי - יש לשאוף לא להגיע לכך. אבל מה נעשה אם לא תהיה אפשרות אלא להגיע לכך? זו שאלה קשה מאוד ואנחנו לא יכולים לתת עליה תשובה. נשאיר את ההחלטה לעתיד לאחר שנלמד עובדות ופרטים נוספים הנדרשים לתשורה.

יחסינו עם העולם הערבי והפלסטינים - כל אדם בישראל צריך להבין כי אם היו לנו יחסים נורמליים עם העולם הערבי, מצבנו היה משתפר פלאים. אנחנו אפילו מאמינים שכל אדם בישראל מעוניין ביחסים נורמליים עם מדינות העולם הערבי. אבל יש מי בעולם הערבי שאינו משלים עם קיומה של מדינת שאינו משלים עם קיומה של מדינת ישראל כמדינה שבה חיים יהודים כרוב לאומי, ואנשים אלו, בין אם הם רוב ובין אם הם מיעוט, גורמים לכל אדם שפוי לחשוש מצעדים מרחיקי לכת, וזהו חשש מוצדק נוכח ההיסטוריה שלנו עם העולח העררי.

יתרה מכך - השינויים העצומים שעובר היום העולם הערבי, כולל איראן

וטורקיה שאינן ערביות אך הן "שחקניות" בעולם הזה, התחזקות דאע"ש בסוריה-עיראק, אל קאידה בתימן ואפגניסטן וכלל השינויים הגדולים שעוברים בעולם הערבי מחייבים אותנו לזהירות.

האם זה אומר שלעולם לא נוכל לעשות שלום עם אף אחד? ובכן, אנחנו מאמינים שצריך להתקדם לאט, אבל במקביל צריך להכיר במורכבות של המצב, ושוב - לנקוט בענווה וצניעות ולהכיר בעובדה שאנחנו לא מכירים את כל העובדות הנדרשות כדי להביע עמדה חד משמעית בנושא. הלב שלנו כמובן רוצה הסדרה, שלום ואחווה. בתקווה שזה יהיה אפשרי, אבל בלי תמימות ובלי להפריח תקוות שווא.

יחסינו עם ערביי ישראל - ערביי ישראל הם אזרחים לכל דבר ועניין. רובם המוחלט הם אזרחים תורמים שרוצים לחיות בשקט עם שאר אזרחי המדינה, אך בשל זהות אתנית הדומה למיעוט האלים התומך בפגיעה באזרחי ישראל שאינם מוסלמים, הם סובלים הפלייה

במוקדים שונים במדינה. אנו סבורים כי עלינו לעשות כל מאמץ כדי לאפשר לערביי ישראל להתקדם תרבותית, ניהולית ומקצועית, הן בפן האישי והן בפן הקבוצתי, זאת תוך הבהרת מעמדם כמיעוט לאומי הזכאי לזכויות שוות במדינת ישראל. במקביל, עלינו לדרוש מערביי ישראל להתחיל לקחת אחריות יתרה על החברה שלהם. שינוי חברתי עבורם יגיע רק מתוכם. אנחנו לא יכולים "לכפות" שינויים חברתיים. כל שאנחנו יכולים לעשות הוא לעזור ולספק את המשאבים. אנו מאמינים כי לאחר עשרות שנים, ישנם שותפים רבים במגזר הערבי המעוניינים לצאת לדרך חדשה עם וב-מדינת ישראל, ויש להושיט להם יד ולהגיש להם סיוע נדיב, מאחר וערביי ישראל יכולים להיות עבורנו הגשר לשיתוף פעולה והשגרירים הטובים ביותר הן בעולם הערבי, והן בעולם כולו. כל זה ייקח כמובן הרבה זמן. יש לנו סבלנות.